

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 8/11

15 հուլիսի 2014 թ.

Քննարկվեց «ՄՄՄ» ՍՊԸ 26.06.2014 թ-ի վարչական բողոքը ՀՀ ՖՆ ՕՀ և ՆԱԳՎ ՕՀՎ 13.06.2014 թ-ի թիվ 1425515 վարչական ակտի դեմ:

«ՄՄՄ» ՍՊԸ բողոքում բերված փաստարկները.

I. Գործի նախապատմությունը և փաստերը:

1) ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետի 2014 թվականի մայիսի 20-ի թիվ 0021, թիվ 0022, թիվ 0023, թիվ 0024, թիվ 0025, թիվ 0026, թիվ 0027, թիվ 0028, թիվ 0029, թիվ 0030, թիվ 0031, թիվ 0032, թիվ 0033, թիվ 0034, թիվ 0035, թիվ 0036, թիվ 0037, թիվ 0038, թիվ 0039, թիվ 0040, թիվ 0041, թիվ 0042, թիվ 0043, թիվ 0044, թիվ 0045, թիվ 0046, թիվ 0047, թիվ 0048, թիվ 0049, թիվ 0050, թիվ 0051, թիվ 0052, թիվ 0053, թիվ 0054, թիվ 0055, թիվ 0056, թիվ 0057 որոշումներով (այսուհետ նաև՝ Ակտեր կամ Ակտ) «ՄՄՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանն (այսուհետ նաև Ընկերություն կամ Դիմող) առաջադրվել է ավելացված արժեքի հարկի (այսուհետ նաև՝ ԱԱՀ) մասով պարտավորություններ:

2) Ակտերի հիմքում դրվել է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածով ամրագրված նորմի պահանջների խախտումը, այն է՝ նշված հոդվածով սահմանված կարգով հետաձգված ԱԱՀ գումարների չվճարում:

II. Վարչական բողոքի հիմքերը և հիմնավորումները

1) Հիմնավորումներ Ակտերն իրավասու մարմնի կողմից ընդունված չլինելու վերաբերյալ

Ընկերությունը հարկ է համարում անդրադառնալ այն իրողությանը, թե արդյոք ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետն իրավասու էր կայացնելու Ակտերը, թե ոչ:

Ակտերի կայացման համար Ակտերը կայացնողը ղեկավարվել է ՀՀ մաքսային օրենսգրքի 25-րդ, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 53-րդ, 58-րդ հոդվածներով ամրագրված դրույթներով:

Վերոնշյալ հոդվածներով ամրագրված դրույթներից ոչ մեկն Ակտերը կայացնող պաշտոնատար անձին հնարավորություն չի տալիս կայացնելու հարկերի գանձման վերաբերյալ որոշում: ՀՀ հարկային օրենսդրական ակտերի համակարգում այդպիսի որոշում կայացնելու իրավական հիմքն ամրագրված է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-րդ հոդվածով, որի 1-ին մասով: Նշված նորմի տառացի մեկնաբանության, համակարգային վերլուծության և սույն գործի փաստերին համադրելու արդյունքում Ընկերությունը գտնում է, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետն իրավասու չէր կայացնելու Ակտերը հետևյալ պատճառաբանությամբ:

Մեկնաբանվող նորմով հստակ սահմանված են այն սուբյեկտները, որոնք կարող են կայացնել հարկը գանձելու վերաբերյալ որոշում, դրանք են՝ հարկային մարմինը կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը:

«Հարկային մարմին» հասկացության բովանդակությունը ծավալային առումով բացահայտված է «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասով, ըստ որի՝ հարկային մարմիններն են՝ վերադաս հարկային մարմինը և հարկային տեսչությունները:

Մաքսատունը չի կարող համարվել հարկային մարմին, այն առավելագույնը կարող է համարվել մաքսային մարմին: Այս եզրահանգման համար իրավական հիմք է ՀՀ մաքսային օրենսգրքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված նորմը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատունը չէր կարող համարվել նաև տեղական ինքնակառավարման մարմին, քանի որ այդ հասկացությամբ անվանվող երևույթի ծավալներում օրենսդրորեն ներառված չէ (հիմք՝ ՀՀ Սահմանադրություն, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենք):

Առկա իրավակարգավորման պարագայում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետը, չունենալով հարկի բռնագանձման վերաբերյալ որոշում կայացնելու իրավասություն, կայացրել է Ակտերը՝ դրանցով Ընկերությանն անհիմն առաջադրելով հարկային բեռ:

2) Հիմնավորումներ Ընկերության կողմից «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածի դրույթները չխախտելու վերաբերյալ:

Ակտերն ընդունած մարմնի կարծիքով՝ Ընկերությունը խախտել է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված նորմի պահանջները և հետաձգված ժամկետի ավարտից հետո չի վճարել հետաձգված ավելացված արժեքի հարկի գումարները:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ սույն հոդվածի առաջին մասում նշված ապրանքների մասով մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները վճարվում են (բացառությամբ սույն մասով սահմանված դեպքերի) պետական բյուջե՝

1) մինչև հետաձգման ժամկետը լրանալու օրը, եթե ԱԱՀ-ի գումարների վճարման ժամկետի հետաձգումը սույն հոդվածի երկրորդ մասով սահմանված դեպքերում չի դադարեցվել:

2) ԱԱՀ-ի վճարման հետաձգման ժամկետը դադարելու օրվան հաջորդող տասնօրյա ժամկետում՝ սույն հոդվածի երկրորդ մասով սահմանված դեպքերում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասով ամրագրված է, որ մինչև սույն հոդվածի առաջին մասով սահմանված հետաձգման ժամկետի լրանալը սույն հոդվածի առաջին մասում նշված ապրանքների մասով մաքսային մարմինների հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարների վճարման ժամկետի հետաձգումը դադարեցվում է (ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորությունն առաջանում է)՝

1) ներմուծված ապրանքներն օտարվելու կամ օգտագործման իրավունքով այլ անձանց հանձնելու (բացառությամբ վերակազմակերպման դեպքերի) դեպքերում՝ օտարվելու կամ օգտագործման իրավունքով այլ անձանց հանձնելու օրվան հաջորդող օրը:

2) մաքսային մարմիններին ներկայացված՝ հարկ վճարողի գրավոր հայտարարությամբ՝ հայտարարությունը ներկայացնելու օրվան հաջորդող օրը՝ հայտարարությունում նշված ԱԱՀ-ի գումարի չափով:

Ընկերությունը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներմուծված ապրանքի մի մասը վերավաճառել է, դրա մի մասի օգտագործումից էլ ստացել է արտադրանք, որն իրացրել է ՀՀ տարածքում և դրա սահմաններից դուրս: Ընկերության տնտեսական գործունեության արդյունքում գոյացել է ավելացված արժեքի հարկով հարկման ենթակա օբյեկտը (համապատասխան գործարքների (գործառնությունների) ամբողջ արժեքը (շրջանառությունը)), որից Ընկերությունը «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկել, ԱԱՀ-ի հաշվարկում որպես կրեդիտ (վճարման ենթակա ԱԱՀ-ի գումար) ներառել և ավելացված արժեքի հարկը վճարել է ՀՀ պետական բյուջե: Այլ կերպ ասած՝ Ընկերությունը մինչև հետաձգման ժամկետը լրանալու օրը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հետաձգված ԱԱՀ գումարները վճարել է ՀՀ պետական բյուջե:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 8-րդ հոդվածը հստակեցնում է վարչարարության նպատակը, վարչարարությունը պետք է ուղղված լինի Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքներով հետապնդվող նպատակին, և դրան հասնելու միջոցները պետք է լինեն պիտանի, անհրաժեշտ և չափավոր:

«Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկվող միևնույն օբյեկտը հաշվետու ժամանակաշրջանում նույն տեսակի հարկով կարող է հարկվել միայն մեկ անգամ:

Ակտերով Ընկերությանն առաջադրված ԱԱՀ գումարների վճարումը հանգեցնելու է նրան, որ միևնույն օբյեկտը ենթարկվելու է ԱԱՀ-ով կրկնակի հարկման:

Ընկերության պնդմամբ՝ խնդիրն այն է, որ Ակտերը կայացնող մարմինը վարչարարությունն իրականացրել է Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրված դրույթների պահանջների խախտմամբ: Եթե վարչարարությունն իրականացվեր նշված պահանջների պահպանմամբ, ապա Ակտը կայացրած մարմինը միանշանակ կպարզեր, որ Ընկերության կողմից Ակտերով պահանջվող գումարներն արդեն իսկ վճարված են ՀՀ պետական բյուջե:

Ընկերության պնդմամբ՝ Ակտերը կայացվել են նաև Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված նորմի խախտմամբ:

Ընկերությունը մինչև 2012 թ-ը նմանապես ՀՀ տարածք ներմուծել է ապրանքներ, որոնց համար հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարի վճարումը, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգավորումներին համապատասխան հետաձգվել է:

Այդ դեպքում էլ կրկին Ընկերությունը ներմուծված ապրանքը մի մասը վերավաճառել է, դրա մի մասի օգտագործումից էլ ստացել է արտադրանք, որն իրացրել է ՀՀ տարածքում և դրա սահմաններից դուրս: Այնուհետև՝ Ընկերության գործունեության արդյունքում գոյացել է ավելացված արժեքի հարկով հարկման ենթակա օբյեկտ (համապատասխան գործարքների (գործառնությունների) ամբողջ արժեքը (շրջանառությունը)), որից Ընկերությունը «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկել է ավելացված արժեքի հարկը և վճարել է ՀՀ պետական բյուջե:

Այդ դեպքում հարկերի հավաքագրմամբ զբաղվող վարչական մարմինը որևէ խախտում չէր արձանագրել, սակայն դրանից հետո, հետաձգված ԱԱՀ-ի գումարի վճարված լինելու հանգամանքի անտեսմամբ, Ընկերությունից պահանջում է նույն հարկվող օբյեկտի համար կրկին վճարել ԱԱՀ, որպիսի պահանջը վերոգրյալ իրավական նորմերի պահանջներին միանշանակ չի համապատասխանում:

3) Հիմնավորումներ Ակտերն ընդունելիս ընթացակարգային նորմերի խախտման վերաբերյալ:

Օրենքի 19-րդ հոդվածով սահմանված է, որ վարչական վարույթը վարչական մարմնի՝ վարչական ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեությունն է:

Օրենքի 35-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ վարչական մարմինն իր նախաձեռնությամբ վարչական վարույթ հարուցելիս վարույթի մասնակիցներին կամ նրանց ներկայացուցիչներին պատշաճ ձևով ծանուցում է վարչական վարույթ հարուցելու մասին, եթե վարչական վարույթի հարուցումից մինչև վարչական ակտն ընդունելու միջև ընկած ժամանակահատվածը երեք օրից ավելի է:

ՀՀ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի և «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» եվրոպական կոնվենցիայի 13-րդ հոդվածի համակարգային վերլուծության և տառացի մեկնաբանության արդյունքում Ընկերությունը հանգում է այն եզրակացության, որ իրավական պաշտպանության յուրաքանչյուր միջոց, այդ թվում՝ պետական մարմինների հետ հարաբերություններում ընթացակարգային միջոցները, պետք է լինի արդյունավետ:

Տվյալ պարագայում Ընկերությանը որևէ կերպ չի ծանուցվել իր վերաբերյալ հարուցված վարչական վարույթի մասին, Ընկերությունը չի ներկայացրել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցի կապակցությամբ, ինչով պայմանավորված՝ գրկվել է պետական մարմինների հետ հարաբերություններում իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքի իրացման հնարավորությունից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Ընկերությունը խնդրում է անվավեր ճանաչել Ակտերը կամ հաստատել այդ ակտերի առոչինչ լինելը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետի 2014 թվականի մայիսի 20-ի թիվ 0021-ից մինչև թիվ 0057 որոշումներով ղեկավարվելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով «ՄՄՄ» ՄՊԸ նկատմամբ ավելացված արժեքի հարկի գծով առաջադրվել են լրացուցիչ պարտավորություններ:

Բողոքում բերված պնդումների վերաբերյալ, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետն իրավասու չէր կայացնելու վերոգրյալ որոշումները, ինչպես նաև, որ Ընկերությանը չի ծանուցվել իր վերաբերյալ հարուցված վարչական վարույթի մասին, որի հետևանքով Ընկերությունը չի ներկայացրել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցի կապակցությամբ, նշվեց հետևյալը:

ՀՀ մաքսային օրենսգրքի (այսուհետ նաև Օրենսգրք) 2-րդ հոդվածի ժը կետը սահմանում է մաքսային վճարների հասկացությունը, մասնավորապես՝ մաքսային վճարներ են համարվում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների տեղափոխման համար մաքսային մարմինների կողմից գանձվող՝ օրենքով սահմանված մաքսատուրքը, հարկերը, տուրքերը և այլ պարտադիր վճարները:

Օրենսգրքի 3-րդ հոդվածը սահմանում է մաքսային գործի հասկացությունը. այն է՝ Հայաստանի Հանրապետությունում մաքսային գործն ընդգրկում է Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների տեղափոխման կարգը և պայմանները, մաքսային վճարների գանձումը, մաքսային ձևակերպումները, մաքսային հսկողությունը և մաքսային քաղաքականության իրագործման այլ միջոցները:

Օրենսգրքի 9-րդ հոդվածով սահմանված է մաքսային մարմինների հիմնական խնդիրները, որոնցից մեկը մաքսային վճարների գանձումն է և փոխանցումը Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե:

Օրենսգրքի 25-րդ հոդվածը սահմանում է «Ներմուծում՝ ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմի հասկացությունը, որի 2-րդ կետի ա) ենթակետով մաքսային այս ռեժիմի շրջանակներում օրենքով սահմանված չափով և դեպքերում գանձվում են մաքսային վճարներ:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ գլուխը սահմանում է դրամական պահանջների կատարումը.

Մասնավորապես, Օրենքի 87-րդ հոդվածում ամրագրված է դրամական պահանջի հասկացությունը. հանրային իրավական դրամական պահանջները, օրենքով սահմանված կարգով, վարչական ակտերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության պետական կամ համայնքային բյուջե պարտադիր կարգով դրամական գումարներ վճարելու պահանջներն են: Նույն օրենքի 88-րդ հոդվածով սահմանվում է դրամական պահանջների կատարման կարգը. մասնավորապես՝ 1-ին կետում նշված է. դրամական պահանջները ենթակա են կատարման անբողոքարկելի վարչական ակտերի հիման վրա՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Հետևաբար, խնդրո առարկա հետաձգված ավելացված արժեքի հարկը վերը նշված հիմնավորումներով համարվելով մաքսային վճար, իսկ այն վճարելը՝ մաքսային պարտավորություն, որի գանձման իրավասությունը վերապահված է ոչ թե հարկային, այլ մաքսային մարմիններին՝ Մաքսատան պետը օրենքով սահմանված կարգով, վարչական ակտերի հիման վրա, դրամական գումարներ վճարելու պահանջներ է ներկայացրել ընկերությանը: Առավել ևս, որ «Ավելացված արժեքի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ կետով ԱԱՀ-ով հարկվող գործարք է համարվում «Ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ապրանքների ներմուծումը: Հայաստանի Հանրապետության ներքին տարածք ներմուծվող ապրանքներից ԱԱՀ հաշվարկվում և գանձվում է մաքսային մարմինների կողմից: Ավելին, նույն օրենքի հաջորդ՝ 6՝-րդ հոդվածի 3-րդ կետում ամրագրված հիմնավորումներն այն մասին, որ հետաձգված ավելացված արժեքի հարկը համարվում է մաքսային վճար և այդ գումարները վճարվում են որպես մաքսային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող վճարներ, արդեն իսկ շարադրված են Մաքսատան պետի կողմից կայացված ակտերի պատճառաբանական մասում:

Այսպիսով, բողոքում բերված այն հիմնավորումը, որ Մաքսատան պետն իրավասու չէր կայացնելու վիճարկվող ակտերն անհիմն է, քանի որ տվյալ դեպքում հետաձգված ԱԱՀ-ի պարտավորությունների գծով գումարների գանձումը իրականացնում է մաքսային մարմինը: Հետևաբար, այդ հարկի վճարման պարտավորությունը համարվում է մաքսային պարտավորություն:

Վարչական բողոքում «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 2-րդ կետով ամրագրված դրույթների վրա հղում կատարելը և նշված այն պնդումը, որ ակտերը կայացնող մարմինն ընկերությանը չի ծանուցել վարույթի ժամանակի ու տեղի մասին, ևս անհիմն է, քանի որ Մաքսատան պետը, հիշյալ ակտերն ընդունելիս առաջնորդվել է «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 2-րդ կետի դրույթներով: Մասնավորապես, ընկերությանը չի ծանուցվել վարչական վարույթի վերաբերյալ, քանի որ վարչական վարույթի հարուցումից մինչև վարչական ակտն ընդունելու միջև ընկած ժամանակահատվածը երեք օրից ավելի չի եղել:

Ինչ վերաբերվում է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետի 2014 թվականի մայիսի 20-ի թիվ 0021-ից մինչև թիվ 0057 որոշումներով «ՄՄՄ» ՍՊԸ նկատմամբ ավելացված արժեքի հարկի գծով առաջադրված պարտավորություններին, ապա նշվեց հետևյալը:

«ՄՄՄ» ՍՊԸ կողմից 2012 թ-ի ընթացքում «Ներմուծում՝ ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով հայտարարագրվել են ապրանքներ, որոնց ավելացված արժեքի հարկի վճարումը հետաձգվել են, սակայն ընկերությունը սահմանված ժամկետներում չի վճարել այդ ռեժիմով նախատեսված ավելացված արժեքի հարկի գումարները:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն. «Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված ապրանքների մասով մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները վճարվում են (բացառությամբ սույն մասով սահմանված դեպքերի) պետական բյուջե՝

1) մինչև հետաձգման ժամկետը լրանալու օրը, եթե ԱԱՀ-ի գումարների վճարման ժամկետի հետաձգումը սույն հոդվածի երկրորդ մասով սահմանված դեպքերում չի դադարեցվել.

2) ԱԱՀ-ի վճարման հետաձգման ժամկետը դադարելու օրվան հաջորդող տասնօրյա ժամկետում՝ սույն հոդվածի երկրորդ մասով սահմանված դեպքերում: ...

Սույն մասով սահմանված ժամկետում ԱԱՀ-ի գումարները չվճարվելու դեպքում օրենքով սահմանված տույժերի հաշվարկումը, իսկ հարկ վճարողի կողմից տույժերը հաշվարկված լինելու դեպքում՝ դրա նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում է հարկային մարմինը: Մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները վճարվում են որպես մաքսային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող գումարներ, իսկ սահմանված ժամկետում չվճարված գումարների նկատմամբ հաշվարկված տույժերը վճարվում են որպես հարկային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող գումարներ»:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ եթե «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի մինչև 2013 թ-ի հունվարի 1-ը գործող խմբագրությամբ մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները որպես մաքսային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող գումարներ վճարվելու պայման նախատեսված չի եղել, ապա նույն հոդվածի 2013 թ-ի հունվարի 1-ից հետո գործող խմբագրությամբ հստակ սահմանվել է, որ մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները վճարվում են որպես մաքսային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող գումարներ:

Քննարկվող դեպքում, Ընկերությունը, «Ներմուծում՝ ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով հայտարարագրված ապրանքների ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հետաձգված ԱԱՀ գումարները մինչև հետաձգման ժամկետի լրանալը վճարել է ՀՀ պետական բյուջե: Սակայն, մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները որպես մաքսային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող գումարներ վճարելու փոխարեն, դրանք վճարել է որպես հարկային մարմինների կողմից պետական բյուջե հավաքագրվող գումարներ:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում կիրառելի են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի դրույթները, համաձայն որի. «Վարչարարություն իրականացնելիս վարչական մարմիններին արգելվում է միայն ձևական պահանջների պահպանման նպատակով անձանց ծանրաբեռնել պարտականություններով կամ մերժել նրանց որևէ իրավունք տրամադրելը, եթե նրանց վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով կատարված են»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը եզրակացնում է. հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ «ՄՄՄ» ՍՊԸ վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով վերջինիս կողմից ըստ էության կատարվել են, ընկերության բողոքը վերոգրյալ որոշումներն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ, ենթակա է բավարարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արարատյան տարածաշրջանային մաքսատան պետի 2014 թվականի մայիսի 20-ի թիվ 0021-ից մինչև թիվ 0057 որոշումները:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՍԵՐՈՍՅԱՆ